

Elvenes - Storskog

Faktaark for prosjektet «Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark», et prosjekt i «Naturarven som verdiskaper (M)»

Ved Elvenes i Sør-Varanger er Norge på sitt smaleste. Fra brua innerst i Bøkfjorden er det knapt 1600 meter i luftlinje til grensen mot Russland. Dette grenseområdet har variert natur og er verdt en stopp for fuglekikkere som er på vei mellom Kirkenes og Grense Jakobselv. De mest aktuelle stoppestedene er Skafferhullet, Elvenes bru og bjørkeskogsområdene mellom Storskog og Jarfjordbotn.

Det frodige skogområdet på østsiden av elva ved Elvenes ble oppdaget av skogforvalter Arthur Klerck for om lag 100 år siden. Han sikret seg eiendomsretten og bygde opp en hel liten park bestående av flere hundre treslag som normalt ikke skulle forekomme så langt nord. Sibirlerk og flere ulike gransorter setter fortsatt preg på dette området som kalles Elvenes Park.

Skafferhullet ved Boris Gleb er egentlig et sand- og grustak, der det tidligere var grenseovergang til Sovjetunionen. I dag er grenseovergangen flyttet til Storskog noen kilometer lenger øst.

Beste besøksstid

For fuglekikkere har Elvenes-Storskog mest å tilby i sommerhalvåret (april-september). Lappsanger er mulig fra midten av juni til midten av juli.

Habitat og observasjonsarter

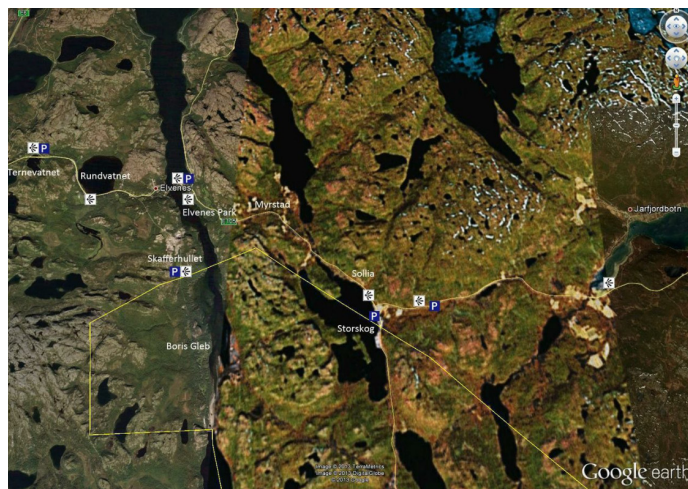
Området mellom Elvenes og Jarfjordbotn byr på småvann, myrer og diverse fjellknauser. Mest interessante er likevel områdene med rik bjørkeskog, der man kan finne fåtallige arter som rugde, jernspurv, gjerdesmett, måltrost, munk, lappsanger og gransanger.

Utløpet av Pasvikelva og indre del av Bøkfjorden er et lokalt viktig område for rastende andefugler. Flokker på opptil 380 laksender er påvist her i august-september. Smålom bruker området som fiskeplass, og her sees også både hettemåke og dvergmåke.

Adkomst

Følg E6/E105 østover fra Kirkenes/Hesseng mot Elvenes. Sjekk småvannene langs veien (Abborvatnet, Ternevatnet og Rundvatnet) for hekkende smålom og rødnebbterne.

Ta til høyre mot Skafferhullet like etter Rundvatnet. En grusvei fører mot sørøst forbi Elvenes Grensestasjon, et grustak og en liten motorcrossbane. Dvergspurv er tidligere funnet hekkende langs denne veien. Framme ved grensegjerdet mot Russland (etter 2 km) er det god utsikt mot kraftverket Boris Gleb og nedre del av Pasvikelva. Sjekk sandbankene for ender, vadere og hvilende steinkobber. Fjellvåk og tårnfalk sees ofte

Området Elvenes - Storskog

i området. Andre mulige arter er dvergmåke, rugde, sandsvale, blåstrupe, polarsisik og dvergspurv. Teleskop anbefales.

Ved Elvenes bru er det verdt å sjekke både sjøsiden og elvesiden for rastende fugler. Smålom, ærfugl, sjøorre, kvinand, laksand og siland er alle vanlige her. Praktærfugl og lappfiskand kan forekomme, og brilleand er påtruffet en gang om sommeren. Av sjøpattedyr er både steinkobbe, havert og storkobbe påvist. Parkering er enklest på østsiden av brua. Herfra er det også mulig å følge stien langs elvebredden sørover gjennom Elvenes Park. Dette er et frodig område som kan huse spurvefugler som f.eks. jernspurv, gransanger, måltrost, svarthvit fluesnapper og grønnfink. Både dvergspurv og blåstjert skal også være sett i området.

Husk å sjekke aktive føringsplasser i tilknytning til bebyggelsen for uvanlige arter vinter og vår.

Ved Storskog grensestasjon tar fylkesvei 886 av østover mot Grense Jakobselv. De første 500 meterne går veien slakt oppover med rik bjørkeskog på begge sider. I de senere år har dette vært en av de sikreste lokalitetene for syngende lappsanger i Sør-Varanger. En god strategi kan være å parkere på toppen av bakken og gå ned igjen. Arten er også hørt syngende ved Jarfjordbotn og ved Myrstad (nærmere Elvenes).

Annen informasjon

Vinterstid kan det være verdt å ta en avstikker nordover fra Elvenes til Jakobsnes, Ropelv og Reinøysund (20 km). Veien strekker seg langs østsiden av Bøkfjorden og gir mulighet for å observere ender og andre sjøfugler som raster i fjorden. Praktærfugl forekommer regelmessig. Kongeørn, fjellvåk og jaktfalk kan hekke i området enkelte år.

Framferd ved grensen

Husk at det gjelder egne regler for ferdsel ved den norsk-russiske grensen:

Det er ikke tillatt å ..

- *krysse grenselinjen til lands, til vanns eller i luften*
- *ha noen form for kontakt med, eller opptre fornærmelig overfor personer over grenselinjen*
- *kaste gjenstander over grenselinjen*

Ved utløpet av Pasvikelva og i den indre delen av Bøkfjorden kan dvergmåke observeres

Faktaarket er laget av Morten Günther